

Sygn. akt II Ca 2370/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Weronika Oklejak (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Joanna Czernecka SR (del.) Anna Kruszewska

Protokolant: protokolant sądowy M. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w Krakowie

na rozprawie sprawy z wniosku Z. J.

przy uczestnictwie R. J., M. J., L. W.

i C. K.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Oświęcimiu

z dnia 11 maja 2016 r., sygnatura akt I Ns 211/16 w części oddalającej wniosek o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po A. J. (1)

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Joanna Czernecka SSO Weronika Oklejak SSR Anna Kruszewska

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 26 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Oświęcimiu postanowieniem z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt I Ns 211/16, po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 r. w Oświęcimiu sprawy z wniosku Z. J. przy uczestnictwie R. J., M. J., L. W. i C. K. o zmianę postanowienia z dnia 24 maja 2000 roku w sprawie I Ns 241/00 Sądu Rejonowego w Oświęcimiu o stwierdzenie nabycia spadku po A. J. (2) i A. J. (1) oddalił wniosek W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca Z. J. w dniu 16 lutego 2016 roku wniósł o zmianę prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z dnia 24 maja 2000 roku w sprawie I Ns 241/00 o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej w dniu (...) roku A. J. (2) oraz po zmarłym w dniu (...) roku A. J. (1) i orzeczenie, że wchodzące w skład spadku po zmarłym A. J. (1)

(...) oraz (...) i (...) objętych rejestrem gruntu poz.(...), a położonych w O.. W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy postanowił wniosek oddalić. Sąd wyjaśnił, że z treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 r., sygn. akt P 4/99 jednoznacznie wynika, że do spadków otwartych przed dniem wejścia w życie wyroku należało stosować przepisy obowiązujące w dacie ich otwarcia. Spadek po A. J. (2) został otwarty w dniu (...) roku, natomiast spadek po A. J. (1) został otwarty w dniu (...) roku. Wobec tego Sąd Rejonowy w Oświęcimiu, wydając postanowienie z dnia 24 maja 2000 roku w sprawie o sygn. I Ns 241/00 zasadnie zastosował obowiązujące w tych datach przepisy, a postanowienie końcowe było wynikiem analizy stanu faktycznego oraz prawnego. Sąd Rejonowy odnosząc się do kwestii niewiedzy wnioskodawcy oraz innych uczestników postępowania co do stanu prawnego gospodarstwa rolnego stwierdził natomiast, że powzięcie wiadomości na temat tej okoliczności na podstawie odpisów z ksiąg wieczystych nie mogło stanowić podstawy, której nie mogli oni powołać w postępowaniu w 2000 roku, ponieważ zgodnie z ustawą o księgach wieczystych i hipotece księgi wieczyste są jawne oraz domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. A zatem uczestnicy postępowania w każdym czasie mogli zasięgnąć wiedzy odnośnie własności nieruchomości należących faktycznie do ich ojca, a ich bezczynność w tym zakresie przez szereg lat i brak zainteresowania nie może uzasadniać twierdzenia o niemożności powołania dowodu. Sąd argumentował także, że nie stanowi takiej podstawy także otrzymanie decyzji o pozwoleniu na budowę, w którym to organ wydający pozwolenie opierał się na dokumentach i twierdzeniach przedstawionych przez strony postępowania administracyjnego. Sam natomiast fakt, że pomiędzy wydaniem postanowienia, a złożeniem wniosku w niniejszej sprawie upłynął okres prawie 16 lat jedynie potwierdza zasadność oddalenia wniosku, który mógł być złożony jedynie w ciągu roku od dnia uzyskania możliwości przedstawienia podstawy uzasadniającej zmianę postanowienia. Wskazany termin roczny rozpoczął swój bieg w dniu wydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, tj. 24 maja 2000 roku. W dniu tym postanowienie zostało ogłoszone na rozprawie, a uczestnicy postępowania mogli się zapoznać z jego treścią i już wówczas mogli powołać się na okoliczności uzasadniające jego wzruszenie na podstawie art. 679 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu zatem koniec tego terminu przypadł na dzień 24 maja 2001 roku. Sąd Rejonowy wyjaśnił również, że podnoszona przez wnioskodawcę okoliczności, że sąd spadku nie zbadał kwalifikacji spadkobierców do dziedziczenia gospodarstwa rolnego mogła podlegać jedynie kontroli instancyjnej jako uchybienie Sądu I instancji i nie mogła stanowić podstawy do wzruszenia prawomocnego postanowienia w oparciu o przepis art. 679 § 1 k.p.c. Sąd wskazał przy tym, że okoliczności sprawy nie wskazują, aby Sąd Rejonowy w Oświęcimiu w sprawie I Ns 241/00 w jakikolwiek sposób uchybił przepisom regulującym dziedziczenie gospodarstw rolnych i nieprawidłowo ustalił uprawnienia spadkobierców do dziedziczenia gospodarstwa rolnego po A. J. (1).

Sąd Rejonowy podniósł także, że pismem z dnia 28 kwietnia 2016 roku wnioskodawca Z. J. wniósł o wznowienie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po A. J. (2) z uwagi na istnienie dwóch prawomocnych postanowień o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej. Zarządzeniem z dnia 5 maja 2016 roku przedmiotowe pismo zostało przekazane Przewodniczącemu celem jego dekretacji jako skargi o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 241/00. Apelację od powyższego postanowienia złożył wnioskodawca zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, albo o jego zmianę w całości i uwzględnienie wniosku wnioskodawcy. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów w wyniku nierzetelnego i powierzchownego rozpatrzenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza niezrozumiałe dla wnioskodawcy powołanie się w niniejszej sprawie na część dowodów załączonych przez wnioskodawcę w dniu 28 kwietnia 2016 r. do skargi o wznowienie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po A. J. (2) z uwagi na istnienie dwóch prawomocnych postanowień o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej, a którą zarządzeniem przewodniczącego z dnia 5 maja 2016 r. zadekretowano jako skargę o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 241/00;

- poczynienie sprzecznych ustaleń ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i twierdzeniami wnioskodawcy. - obrazę przepisów art. 679 § 1 k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz przepisów art. 1059 k.c. poprzez niewłaściwą interpretację pozostającą w całkowitej sprzeczności z treścią wniosku

wnioskodawcy. Wnioskodawca w trakcie rozprawy odwoławczej w dniu 26 stycznia 2017 r. sprecyzował, że apelacja wyłącznie dotyczy oddalenia wniosku o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po A. J. (1).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, przyjmując je za własne oraz uznaje, że trafna jest ocena Sądu, zgodnie z którą niezaistniały przesłanki do zmiany prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z dnia 24 maja 2000 r., sygn. akt I Ns 241/00. Należy wyjaśnić, że ustawodawca w art. 679 k.p.c. uregulował nadzwyczajną procedurę zmiany prawomocnych postanowień o stwierdzeniu nabycia spadku, wskazując jednocześnie na przesłanki uwzględnienia wniosku w tym przedmiocie. Zgodnie z treścią zdania 1 paragrafu 1 powołanego artykułu, „dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, z zastosowaniem przepisów niniejszego rozdziału”. Istotne znaczenie w okolicznościach niniejszej sprawy ma fakt, że przepis ten operuje pojęciem dowodu, co oznacza, że zmiana prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku jest możliwa jedynie wtedy, gdy wnioskodawca powoła nowe okoliczności faktyczne, które nie był przedmiotem badania sądu wydającego postanowienie spadkowe. Może tu chodzić o dowód na okoliczność, że spadkodawca sporządził testament, który nie był znany sądowi orzekającemu o stwierdzeniu nabycia spadku lub o dowód na okoliczność, że istnieją jeszcze inni spadkobiercy. Nie może więc stanowić podstawy do zmiany prawomocnego postanowienia spadkowego twierdzenie – nawet słuszne – że sąd naruszył przepisy prawa materialnego, bowiem nie jest celem postępowania z art. 679 k.p.c. zastępowanie postępowania apelacyjnego. Oznacza to, że powoływane przez wnioskodawcę okoliczności nie mogły stanowić podstawy o zmiany powołanego postanowienia. Dlatego też Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Joanna Czernecka SSO Weronika Oklejak SSR Anna Kruszewska